

TEODOR LLORENTE

TEODOR LLORENTE

Col·lecció Gràfica

Sèrie Còmics, 4

© Acadèmia Valenciana de la Llengua

© Jesús Huguet Enguita

Edita: Publicacions de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua

Avinguda de la Constitució, 284. 46019, València

avl@gva.es www.avl.gva.es

Guió i dibuix: Jesús Huguet

Disseny i maquetació: U-GET!

Impressió: La Imprenta CG

ISBN: 978-84-482-5660-9

Depòsit Legal: V-2636-2019

ACADÈMIA
VALENCIANA
DE LA
LLENGUA

Publicació subvencionada
per la Diputació de València

El dia 7 de gener de l'any 1836 la ciutat de València estava amenaçada per les tropes carlines. En el castell de Sagunt, el jove tinent de caçadors Felicíssim Llorente complia una setmana de torn.

RIC,
RIC!

RIC,
RIC!

Ei, ei!

Llorente!
Què et passa hui?
Portes tota la nit muralla
amunt muralla avall.

!

Mira que no hi ha un cartí en quilòmetres al voltant...

No em preocupa l'enemic, comandant... És que, a València, la meua dona està a punt de posar-se de part...

Ha! ha! ha!
Si és per això, estigues tranquil, home! Les dones saben d'eixes coses...

València, al cap de pocs dies...

Has vist que boniquet que és el teu fill?

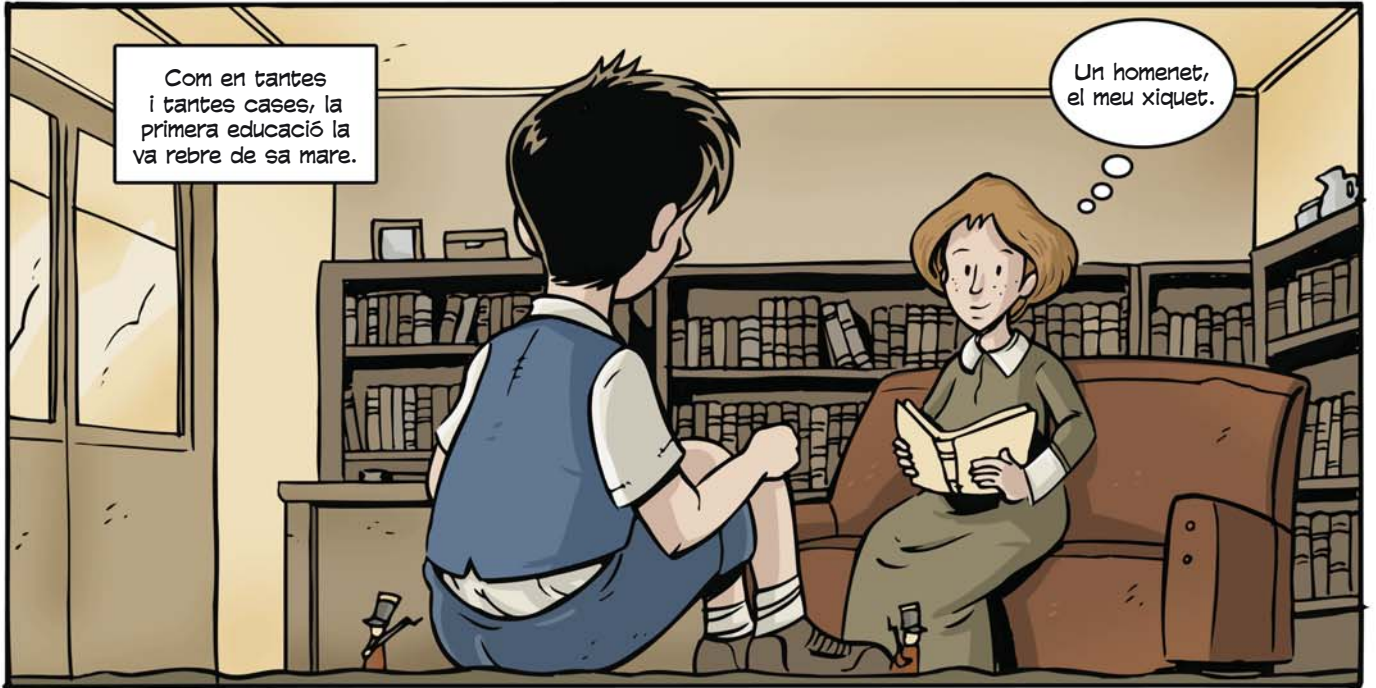

Maria..., és lletget, no?

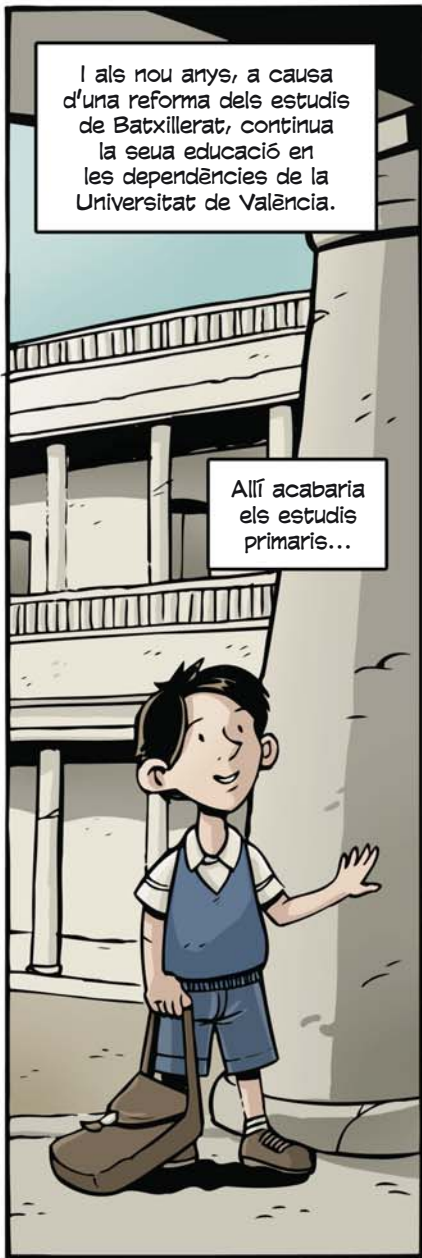
Lletget, dius? Pobret, si és un sol!

Com en tantes i tantes cases, la primera educació la va rebre de sa mare.

Un homenet, el meu xiquet.

I als nou anys, a causa d'una reforma dels estudis de Batxillerat, continua la seua educació en les dependències de la Universitat de València.

Allí acabaria els estudis primaris...

...el Batxillerat...

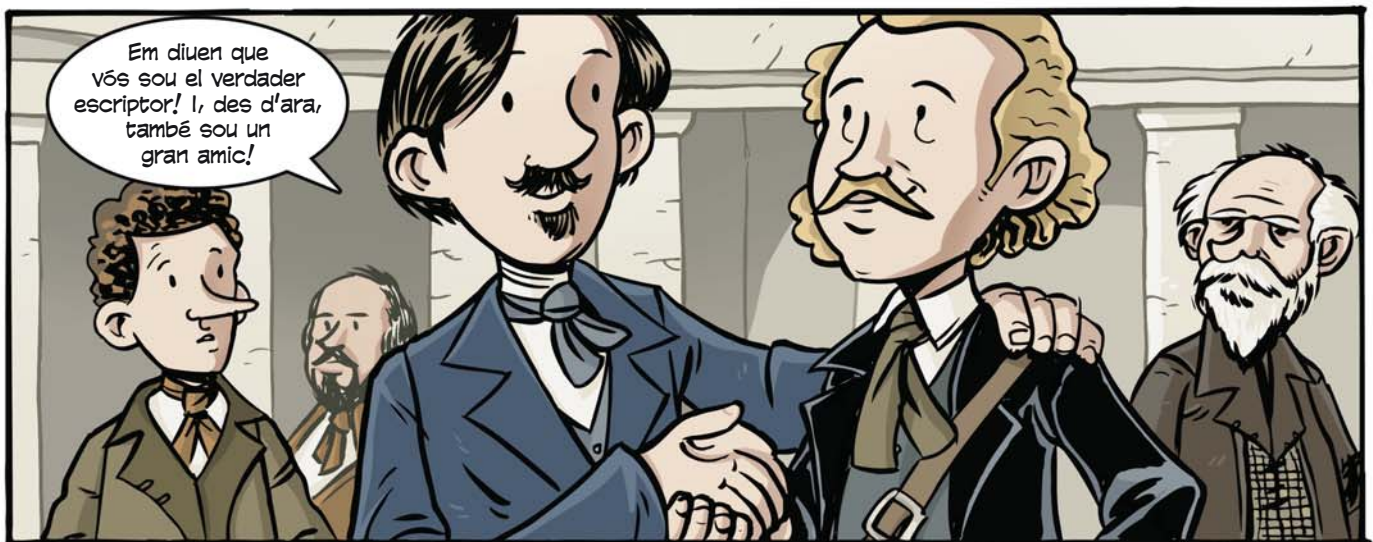

...i, de pas, la carrera de Dret!

Caram, com passa el temps... Fa dos vinyetes encara era un xiquet!

L'any 1858 arribà a València Marià Aguiló per a ocupar el càrrec de director de la Biblioteca de la Universitat. Aguiló, que havia iniciat el moviment renaixentista a Mallorca, prompte es va fer amic dels jòvens poetes Querol i Llorente...

...vosaltres dos, com a excel.lents poetes que sou, heu de col·laborar en el ressorgiment literari d'aquella que és la nostra dolça llengua materna i la seua poesia...

No va desencaminat vosté, ja que és cert que ací tenim una llengua viva, però una literatura morta, perquè, encara que no s'ha deixat mai d'escriure en valencià, la llengua s'usa sense estudis ni poliments, corrompuda i bàrbarament castellanitzada.

En efecte, i a vosaltres vos correspon la tasca de demostrar al poble valencià que la llengua no servix únicament per a fer riure en els sainets i els romanços, sinó que també es pot emprar de la més culta de les formes i per als més elevats fins...

Senyor, vosté parla com un llibre obert... Però, com podem fer-ho?

Per a començar, estic organitzant una festa poètica valenciana... i uns jocs florals...

...en els quals van ser premiats, entre altres, Llorente, en valencià, i Querol, en poesia castellana.

Lamentablement, a conseqüència de diverses causes i dificultats, no es van repetir l'any següent...

Però Llorente no abandona la poesia: participa en els Jocs Florals de Barcelona i rep l'accèssit a la Flor Natural...

Anys més tard el nomenen mantenidor dels Jocs...

...i en 1880 li n'oferixen la presidència.

"...vostres cançons, poetes, no són per a mi noves; records de la infantesa em porten eixes trobes..."

Què vos deia jo? És bo o no?

Fantàstic!

I l'amic Aguiló no es va estar d'informar els poetes catalans que Llorente i Querol eren els millors poetes que havia donat València.

L'any 1885 es publicarà a València la seua obra "Llibret de versos", que recopila una gran part dels poemes de Llorente en valencià.

Després apareixerà el "Nou llibret de versos", un recull de l'anterior amb l'afegitó de molts dels poemes escrits del 1885 al 1902.

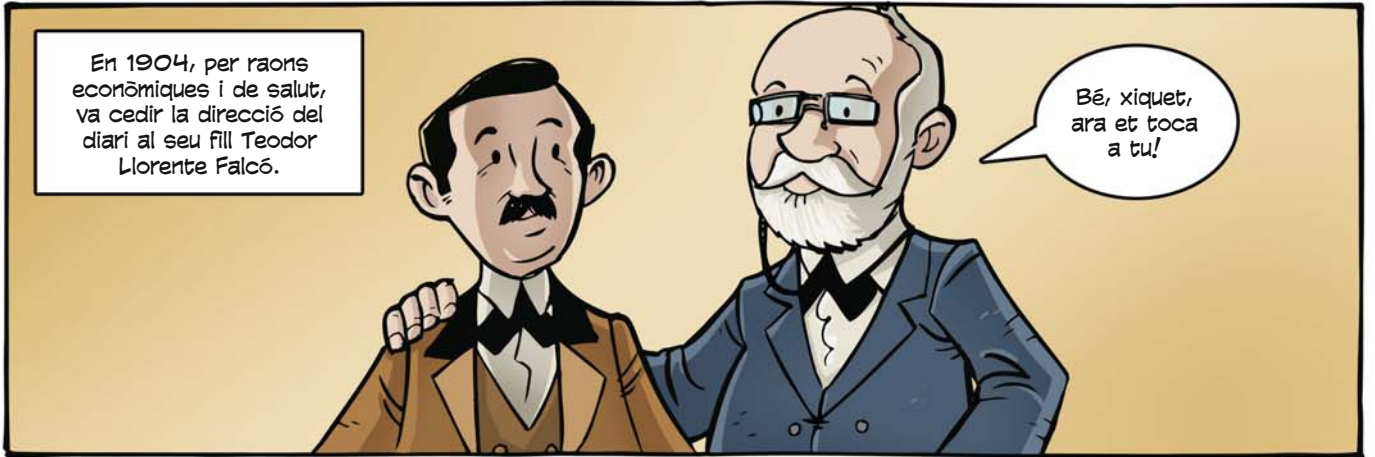

...adquirirà el diari, que eixirà amb un altre nom. I, així, el dia 31 de gener publica, amb l'ajuda de Josep Doménech Taberner, el primer número de "Las Provincias".

Enhorabona, don Josep!

Enhorabona, senyor Llorente!

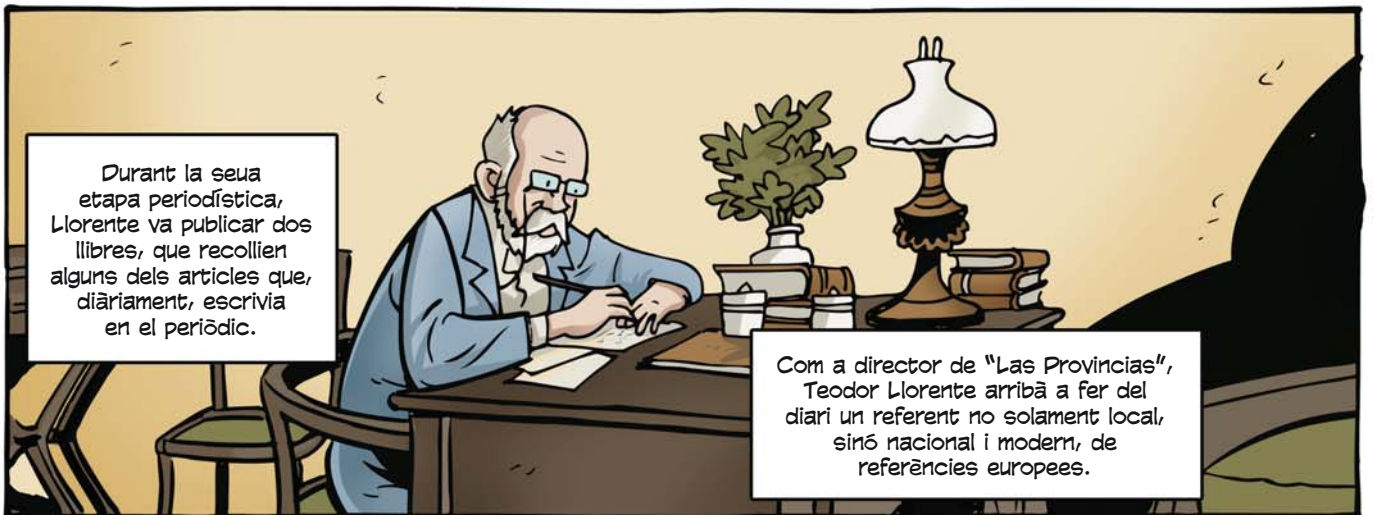

En 1904, per raons econòmiques i de salut, va cedir la direcció del diari al seu fill Teodor Llorente Falcó.

Bé, xiquet, ara et toca a tu!

Entre 1891 i 1899, Llorente també participà, a causa de la notorietat que li donava ser director d'un diari, en la política activa. Va ser elegit tres vegades diputat al Congrés pel Partit Conservador. Però no es va sentir mai a gust fent de polític, i al final abandonà el càrrec.

Durant la seua etapa periodística, Llorente va publicar dos llibres, que recollien alguns dels articles que, diàriament, escrivia en el periòdic.

Com a director de "Las Provincias", Teodor Llorente arribà a fer del diari un referent no solament local, sinó nacional i modern, de referències europees.

Lo Rat Penat tornà a instaurar la festa dels Jocs Florals.

Importants personalitats i literats de l'època foren honorats en els Jocs, entre ells, els escriptors Víctor Balaguer i Jacint Verdaguer.

...el conduïren fins a la gran pista de l'estadi de l'Exposició Regional, on l'alcalde de la ciutat li va posar una corona de llorer.

València va fer aquell homenatge a Teodor Llorente, el poeta, però també a Llorente l'escriptor, el traductor, el periodista, el polític...

A aquella multitudinària festa van acudir al voltant de cent mil persones, que, una vegada acabat l'acte, acompanyaren el poeta cap a sa casa, entre aclamacions i visques.

Després dels homenatges de 1909, ja retirat de la vida periodística, Teodor Llorente passava els estius en alguna de les seues finques de Natzaret o Museros.

Allí gaudia de la companyia de la seua família, els fills i, sobretot, el net i les netes, que li feien enyorar la infància.

Greument malalt, Llorente es confessava amb el seu gran amic, l'historiador Josep Sanchis Sivera...

...com ja saps...

...necessite ajuda per a caminar, i no puc dormir en el lit... Passe les nits en una butaca...

...estic patint, amic Josep..., però l'únic que encara no he perdut és l'esperança...

Monument dedicat per la ciutat de València al poeta Teodor Llorente, inaugurat el 1924.

Teodor Llorente va morir el 2 de juliol del 1911.

El seu últim poema, titulat "Als poetes jòvens", acaba així:

Oh valencians poetes,
als que les muses guien!
Poseu foc en la idea
i en vostres versos mel;
i a la llum de migdia
vostres estrofes sien
colomes que aletegen
en la blavor del cel.

VORA EL BARRANC DELS ALGADINS

Vora el barranc dels Algadins
hi ha uns tarongers de tan dolç flaire
que per a omplir d'aroma l'aire
no té lo món millors jardins.
Allí hi ha un mas, i el mas té dins
volguts records de ma infantesa;
per ells jo tinc l'ànima presa
Vora el barranc dels Algadins.

Vora el barranc dels Algadins
s'alcen al cel quatre palmeres,
lo vent, batent ales lleugeres,
mou son plumall i els seus troncs fins.

En ells, millars de teuladins
fan un soroll que el cor enxisa.
¡Qui ouir pogués sa xillerissa
vora el barranc dels Algadins!

Vora el barranc dels Algadins
l'aigua corrent los camps anega,
en sos espills lo sol llampega
i trau l'arròs verdosos brins.
Sona el tic-tac en los molins,
i al caure el sol, caçadors destres,
a joca van d'ànets silvestres
vora el barranc dels Algadins.

Vora el barranc dels Algadins
mourà demà les palmes l'aire,
li donaran los horts son flaire
i sa cantúria els teuladins.
Lo mas demà guardarà dins
dolços records i imatges belles;
¡jo no podré gojar ja d'elles
vora el barranc dels Algadins!

ACADÈMIA
VALENCIANA
DE LA
LLENGUA